

BARBARA DEBUSSCHERE
Journalist

standpunt

Er zit een mens rond de tumor

3,8 minuten. Dat is de tijd die alle betrokken behandelaren gemiddeld aan een kankerpatiënt spenderen op hun 'multidisciplinair' overleg. Het idee van zo'n overleg, dat hier sinds 2003 is ingevoerd, is nochtans nobel. Wie kanker heeft, passeert zoveel specialisten dat het zinvol is dat die geregeld met elkaar spreken. Want kanker is ingewikkeld.

De behandelingen worden steeds beter maar ook complexer want meer op maat van die specifieke tumor in die specifieke patiënt die zo reageert op dat medicijn.

Ook schudden kankers ons psychisch volledig door elkaar. Niet één patiënt reageert hetzelfde, maar iedereen gaat door een emotionele roetsbaan. Je lichaam dat je altijd vertrouwde herbergt nu een potentiële moordenaar. Twee vormen van houvast zijn cruciaal: steun van je omgeving én de juiste informatie, zodat je niet nodeloos paniqueert of jezelf de schuld geeft.

Maar nu concludeert VUB-onderzoekster Melissa Horlait dus dat het overleg tussen alle behandelaren ontstel-

lend kort duurt waardoor hoe het met een patiënt gaat en hoe zijn maatschappelijke en praktische situatie eruitziet uit beeld blijft. Wat tot pijnlijke misverstanden leidt. Een borstkankerpatiënte wiens man opstapt omdat ze voor een amputatie kiest, is niet zo maar tumor nummer zoveel die dringend weggesneden moet.

Het moet mogelijk zijn om de psychologen en sociaal assistenten op oncologische afdelingen meer slagkracht te geven

Niemand bedoelt het zo, integendeel. Medici werken keihard tegen 'de keizer van alle ziektes' en plooiën zich dubbel voor hun patiënten. Maar ze hebben er zoveel per week 'te verwerken' dat ze die, tot hun eigen spijt, tot een 'nummer', een te bespreken tumor reduceren. Of ze hebben een zodanige mentale buffer aangelegd tegen het vele leed, dat de patiënt als nummer zien een overlevingsmechanisme, een automatisme is geworden. Of beide.

Dat moet anders. Het moet mogelijk zijn om de psychologen en sociaal assistenten op oncologische afdelingen meer slagkracht te geven zodat ze wél vaker het woord durven nemen op dat overleg met de soms 'intimiderende', drukbezette medici. Net zoals het niet per se meer middelen of zoveel meer tijd hoeft te kosten om die medici uit hun automatismen te trekken en aan te sporen geregeld bij de 'paramedici' te vragen wie de patiënt is en hoe het met hem/haar gaat.

Er worden elke dag medische topprestaties geleverd en levens gered van kanker. Dan moet dit ook kunnen. Enig wederzijds begrip en misschien gewoon een vergaderstructuur die vollediger overleg invoert, zouden al kunnen helpen. Net zoals het besef dat als je alleen naar de tumor kijkt en niet naar de mens die errond zit, je misschien een lichaam geneest maar je wel meer leed veroorzaakt.

PS wil sterker gewest, maar nog steeds zonder N-VA

Waals Parlementsvoorzitter Jean-Claude Marcourt tijdens de Fêtes de Wallonië. 'We hebben kostbare jaren verloren.' © BELGA

'Wallonië moet zijn lot in eigen handen nemen'

In zijn speech voor de Waalse feesten heeft PS-kopstuk Jean-Claude Marcourt opgeroepen om het federalisme voluit te omarmen, zodat Wallonië zichzelf kan ontplooiën. Maar een opening naar N-VA hoeven we daar niet in te lezen.

ANN DE BOECK

"Wallonië moet zijn lot in eigen handen nemen." Die boodschap lanceerde Jean-Claude Marcourt, de voorzitter van het Waals Parlement, tijdens de viering van de Fêtes de Wallonië, afgelopen zaterdag in Namen. Volgens Marcourt heeft Wallonië te lang gearzeld om het federalisme te omarmen. "We hebben kostbare jaren verloren om onze economie te moderniseren en een antwoord te bieden op de sociale en ecologische uitdagingen."

Marcourt bepleit geen nieuwe staatshervorming, omdat de zesde volgens hem nog niet helemaal afgerond is. Maar hij stelt wel vast dat het noorden en het zuiden van het land uit elkaar groeien. Zo zou Vlaanderen zich op zichzelf terugplooiën, terwijl Wallonië net open moet staan voor de wereld. Een contrast waar politici een oplossing voor moeten bedenken, zegt hij, "in het belang van het welzijn van iedereen in dit land".

De speech lokt veel reacties uit omdat Marcourt afgelopen donderdag werd aangeduid als federaal onderhandelaar voor PS. Samen met kopstuk Paul Magnette vormt hij een tandem voor de gesprekken met de andere partijen, waaronder N-VA. Amper een dag na zijn benoeming liet de Luikse PS'er al verstaan dat een akkoord met de Vlaams-nationa-

listen, die met de PS willen praten over het confederalisme, niet volledig uit te sluiten valt. Nu lijkt hij opnieuw een opening te maken voor communautaire gesprekken.

Dat er een regionalistische stroming bestaat binnen de PS, is niet nieuw. Pierre-Yves Dermagne, de kersverse Waalse minister van Lokale Besturen en Wonen, is bijvoorbeeld een overtuigd regionalist. Net zoals Christophe Collignon, de zoon van voormalig Waals minister-president Robert Collignon die de afgelopen zomer al even Waals Parlementsvoorzitter mocht zijn.

Zelfs voorzitter Elio Di Rupo, die nu aan het hoofd van de Waalse regering staat, sloot vorige week geen federale onderhandelingen uit met de N-VA. "De PS is nu de leidende kracht in drie regeringen. Nu kunnen ze een gesprek aanknopen met N-VA zonder dat hun kiezers daar aanstoet aan nemen", verklaarde Béatrice Delvaux, hoofdcommentator bij *Le Soir*, afgelopen weekend in deze krant.

Is er sprake van een communautaire bocht bij de PS? En vergroot dit de kans op een coalitie tussen PS en N-VA? Het antwoord blijft negatief, al is het maar omdat de Franstalige socialisten in een overgangperiode zitten. Di Rupo kondigde gisteren aan dat hij geen kandidaat meer is om zichzelf op te volgen als voorzitter. Ten laatste eind oktober duidt de PS zijn opvolger aan. Wellicht wordt dat Magnette, de man die Di Rupo al herhaaldelijk terugfloot toen hij een opening

maakte naar N-VA. Magnette zal de linkse principes van de PS streng bewaken.

Veel Franstalige socialisten kunnen zich nog steeds niet inbeelden dat hun partij in zee zou gaan met de partij van Bart De Wever (N-VA). Laat staan met voormalig staatssecretaris Theo Francken, die onlangs door Laurette Onkelinx werd vergeleken met Matteo Salvini, de leider van de Italiaanse extreemrechtse partij Lega.

"De eerste strategie blijft: regeren zonder N-VA", meent Pascal Delwit, politicoloog aan de ULB. "De PS heeft bij de verkiezingen van 26 mei zwaar verloren. In de peiling van afgelopen vrijdag is ze nog verder gekrompen, terwijl PVDA en Ecolo langs links blijven oprukken. Dat maakt een federale samenwerking met N-VA moeilijk. Zeker nu ook sp.a dieper wegzakt."

Volgens Delwit zijn de uitspraken van Marcourt niet zozeer een opening naar N-VA als wel een waarschuwing aan de sociale partners in Wallonië. Vanaf 2025 zal het gewest minder geld krijgen door de afbouw van het solidariteitsmechanisme in de financieringswet. Als de vakbonden en hun (extreem)linkse krachten niet meewerken aan een economische boost, dreigt de malaise. "In 2014 wisten we al dat we nog maar tien jaar hadden. Daar blijven er nog maar vijf van over."

'De eerste strategie blijft: regeren zonder N-VA'

PASCAL DELWIT
POLITICOLOOG ULB

MENINGEN 23
Carl Devos: 'De storytelling van 26 mei'

ons kent ons

1 MILJOEN

De Gentse app Too Good To Go is erin geslaagd 1 miljoen maaltijden te redden van de vuilnisbak in België of een besparing van liefst 2,5 miljoen kilogram CO₂. Het initiatief bestaat nog maar anderhalf jaar maar het concept slaat overduidelijk aan. Handelaars, cafés, restaurants of supermarkten bieden aan het eind van de dag hun etensresten te koop aan op de gratis applicatie. (FT)